

Zaaknummer	1009131
Portefeuillehouder	Mevrouw H.B. Boudewijnse, wethouder
Voorstel	Wmo abonnementstarief

Aan de raad,

1. Beslispunten

1. De raad besluit om artikel 15 van de verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Gooise Meren 2018, zoals weergegeven in de bijlage, gewijzigd vast te stellen. Dit met ingang van 1 januari 2019 en daarbij hernoemen tot de verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Gooise meren 2019.

2. Inleiding

Het Rijk wil stapeling van zorgkosten voor inwoners, die gebruik maken van meerdere vormen van zorg en ondersteuning, beperken. Om die reden voert het Rijk het abonnementstarief in. Het abonnementstarief houdt voor de gemeente in dat alle inwoners die gebruik maken van voorzieningen op grond van de Wmo 2015 een vaste bijdrage van circa €17,50 per vier weken gaan betalen.

Zorgbehoevenden die een eigen bijdrage moeten betalen voor maatschappelijke ondersteuning of (langdurige) zorg, betalen namelijk vaak ook het volledige eigen risico voor het gebruik van de zorgverzekering en daarnaast de kosten van geneesmiddelen. De kosten voor zorg, ondersteuning en medicijnen kunnen op deze manier oplopen. Met invoering van het abonnementstarief wil het Rijk deze oplopende kosten (gedeeltelijk) tegen gaan. De hoogte van deze eigen bijdrage is dan voortaan onafhankelijk van het zorggebruik, inkomen en vermogen.

Het Rijk voert het abonnementstarief in twee fases in. Tijdens de eerste fase in 2019 voert het Rijk een tussenvariant in op basis van het nog door de minister te wijzigen Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Het CAK is onveranderd, verantwoordelijk voor de inning van de bijdrage. Het CAK zet per 1 januari 2019 de maximum periodebijdrage op circa € 17,50.

De tweede fase gaat in per 1 januari 2020 op grond van een wetswijziging. Het Rijk wil de besluitvorming over het wetswijzigingsvoorstel uiterlijk maart 2019 afronden om de rest van 2019 als implementatiejaar te kunnen gebruiken.

3. Beoogd effect

Inwoners die gebruik maken van één of meerdere maatwerkvoorzieningen op grond van de Wmo 2015 betalen per 1 januari 2019, ongeacht inkomen of vermogen, een eigen bijdrage in de vorm van een abonnementstarief. Uitgezonderd zijn de cliënten die gebruik maken van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Zij blijven een inkomensafhankelijke bijdrage betalen.

4. Argumenten en onderbouwing

Beslispunt 1: De inning van het abonnementstarief hoort plaats te vinden op basis van een rechtmatige grondslag.

Gemeenten horen in de lokale regelgeving de juridische grondslag voor het abonnementstarief op te nemen. Het is daarom nodig dat de gemeenteraad voor de uitvoering van de tussenvariant in 2019 de gewijzigde Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Gooise Meren 2019 vaststelt.

5. Houd rekening met en onderbouweing

5.1 De minister heeft de AMvB die nodig is voor de invoering van de tussenvariant abonnementstarief nog niet gepubliceerd

Op dit moment ligt het besluit nog ter advisering. De planning is krap en de uitkomst (nog) onzeker. Er bestaat dus nog geen volledige duidelijkheid over de precieze invulling van het abonnementstarief. Het is duidelijk dát het rijk het abonnementstarief invoert per 1 januari 2019, maar of bepaalde maatwerkvoorzieningen worden uitgezonderd van het abonnementstarief is onduidelijk. De verwachting is dat de minister de AMvB vóór 1 januari 2019 publiceert. Om het college en de raad tijdig de noodzakelijke wijziging van de regelgeving vast te kunnen laten stellen, brengen wij dit advies wel al in procedure. De voorgestelde wijziging sluit naar verwachting aan bij de te publiceren AMvB. Ook de VNG adviseert de regelgeving tijdig, gewijzigd vast te stellen. De VNG heeft een voorzet gedaan voor aanpassing en hier is gebruik van gemaakt.

5.2 De gemeente heeft de vrijheid om een lagere bijdrage te hanteren

Voor de aanvrager zorgt de invoering van het abonnementstarief voor een gelijke financiële bijdrage of voor een verlaging in de kosten voor de aanvrager. Daarom ziet de gemeente af van de vrijheid om een lager tarief te hanteren dan de wettelijke bijdrage.

Over het algemeen wordt verwacht dat de wettelijke eigen bijdrage geen reden is om geen aanvraag in te dienen.

Voor jongeren tot 23 jaar en in het geval van bemoeizorg wordt afgeweken van de wettelijke norm. In deze gevallen is geen bijdrage in de kosten voor een maatwerkvoorziening verschuldigd. Wat betreft bemoeizorg gaat het om doelgroepen, bij wie zorgmijding leidt tot maatschappelijke uitval, of deze in stand houdt.

5.3 Mogelijk treden een aantal negatieve gevolgen op vanwege de invoering van het abonnementstarief

De VNG heeft in de onderhandelingen met de minister gewaarschuwd voor een aantal mogelijke negatieve gevolgen. Ondanks deze waarschuwing voert het rijk toch het abonnementstarief gefaseerd in en hoort de gemeente dit in de regelgeving te verwerken.

De belangrijkste negatieve gevolgen die de VNG benoemt zijn:

a. Strijdig met uitgangspunten Wmo 2015

De instelling van het abonnementstarief heeft invloed op de zelfredzaamheid van de burger. Binnen de Wmo wordt, als onderdeel van de transformatie, de zelfredzaamheid van de inwoner centraal gezet. De inkomensafhankelijke eigen bijdrage was een instrument om ervoor te zorgen dat inwoners er in eerste instantie toe zet om tot een eigen oplossing te komen. Het abonnementstarief staat hiermee in contrast.

b. Aanzuigende werking

Er bestaat een risico op een aanzuigende werking in het gebruik van maatwerkvoorzieningen Wmo. Dit doordat eigen bijdrage voor het gebruik van maatwerkvoorzieningen omlaag gaat. Om inzicht te krijgen in de omvang van de aanzuigende werking wordt door het VNG en VWS in samenwerking met gemeenten een Wmo monitor ontwikkeld.

c. Vergroot het probleem van de 'zorgval'

De invoering van het Wmo abonnementstarief leidt tot een groter verschil in bijdragen tussen Wmo en Wlz. Inwoners met een grote zorgbehoefte, die in aanmerking komen voor een Wlz indicatie zien af van de aanvraag voor een Wlz-indicatie, vanwege de hogere eigen bijdrage in de Wlz.

d. Minder inkomsten

Op financieel gebied zal door de invoering van het abonnementstarief, de gemeente minder financiën ontvangen vanuit de eigen bijdrage. Dit wordt gecompenseerd met middelen vanuit het Rijk. De hoogte hiervan is nog onbekend. Zie verder in de paragraaf Financiën hieronder.

6. Duurzaamheid

De verlaging van kosten in het gebruik van maatwerkvoorzieningen Wmo kan bijdragen aan de gezondheid, welzijn en comfort van de inwoners omdat zij geen zorg meer mijden uit financieel oogpunt. Naar verwachting van het Rijk geldt dit met name voor inwoners met een middeninkomen.

7. Financiële onderbouwing

Financieel risico in 2019

De invoering van het abonnementstarief leidt tot een verlaging van de inkomsten uit eigen bijdrage. Voor deze verlaging volgt financiële compensatie vanuit het Rijk. De hoogte van deze compensatie is nog onduidelijk. Per saldo wordt het totale risico voor Gooise Meren in 2019 geschat op €100.000.

Financieel risico in 2020

De financiële voortgangsverslagen in 2019 geven naar verwachting meer zicht op de financiële gevolgen op lange termijn.

8. Communicatie en participatie

Het CAK stelt de hoogte van de bijdrage vast en int deze. De inwoner wordt dan ook over de wijzigingen door het CAK geïnformeerd. De verwachting bestaat dat cliënten zich ook willen laten informeren door de gemeente en hier bereiden we ons op voor.

Het Beraad is tijdens een bijeenkomst geïnformeerd over de wettelijke wijzigingen en heeft aangegeven op de hoogte te willen blijven van de vorderingen.

9. Uitvoering / tijdpad / evaluatie

De eerste fase van de wetswijziging abonnementstarief Wmo gaat in op 1 januari 2019. Het CAK is verantwoordelijk voor de vaststelling en de inning van de bijdrage. In de tweede fase van de wetswijziging abonnementstarief Wmo komen er mogelijk meer taken richting de gemeente. Zodra hier meer duidelijkheid over bestaat, wordt u hierover te zijner tijd geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

D.J. van Huizen

drs. H.M.W. ter Heegde

Gemeentesecretaris

Burgemeester

Bijlage(n)

1. Wijziging artikel 15 verordening maatschappelijke ondersteuning

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Wmo abonnementstarief' met zaaknummer 1009131 van het college van burgemeester en wethouders, en
gelet op artikel 2.1.4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015,

Besluit

1. De raad besluit om artikel 15 van de verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Gooise Meren 2018, zoals weergegeven in de bijlage, gewijzigd vast te stellen. Dit met ingang van 1 januari 2019 en daarbij hernoemen tot de verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Gooise meren 2019.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde